

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра полоністики і перекладу

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни
ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИЙ КОМПОНЕНТ НА УРОКАХ ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ
підготовки БАКАЛАВРА

Луцьк - 2021

Силабус навчальної дисципліни «Літературознавчий компонент на уроках польської мови» підготовки «бакалавра».

Розробник: Вишневська Оксана Антонівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри полоністики і перекладу

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри полоністики і перекладу

протокол № 1 від 27 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри:

(проф. Сухарєва С.В.)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Бакалавра	Вибіркова навчальна дисципліна
150 год. / 5 кредити		Рік навчання 3
		Семестр 5
		Лекції 44 год.
		Практичні 28 год.
ІНДЗ немає	Бакалавр	Лабораторні
		Самостійна робота 68 год.
		Консультації 10 год.
		Форма контролю: <u>залік</u> (5 сем.)
Мова навчання	Українська та польська	

2. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Вишневська Оксана Антонівна

Кандидат філологічних наук

Доцент

Доцент кафедри полоністики і перекладу

+380965750799, o.vyshnevska@ukr.net

Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація курсу. Навчальний курс «Літературознавчий компонент на уроках польської мови» є вибіркоким теоретичним курсом, який вивчається студентами на третьому курсі. Основними формами навчання є лекційні та практичні заняття. Курс спрямований на ознайомлення студентів із теоретичними відомостями з методики викладання польської мови, зокрема аналізу літературних текстів при вивченні польської мови. Аналіз художніх текстів у культурних контекстах сприятиме розвитку творчого, оригінального мислення, вміння оцінювати набутий досвід та теоретичні знання, формуванню вмінь виразного читання, діалогічного та монологічного спілкування аргументовано відстоювати власну точку зору.

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Літературознавчий компонент на уроках польської мови» є орієнтація студентів та учнів на підготовку до міжкультурного діалогу та усвідомлення важливості толерантного спілкування як у своєму близькому оточенні (у своїй групі/класі, вузі/школі, регіоні), так і за межами України.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Літературознавчий компонент на уроках польської мови» є

- розвивати вміння застосовувати теоретичні знання з теорії літератури на практиці під час вивчення морфології, лексики, фонетики на уроках польської мови;
- застосовувати художні тексти для формування в учнів інтересу до польської культури та історії, національних звичаїв;
- читати і розуміти різні за стилями та жанрами тексти, залучені до ознайомлення за темою спілкування;
- грамотно висловлювати власні думки, міркування і переживання.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (КОМПЕТЕНТНОСТІ)

Результати навчання (компетентності)

Загальні компетентності:

ЗК-1: Здатність вчитися і опановувати нові знання.

ЗК-2: Здатність спілкуватися іноземними мовами, працювати в міжнародному контексті, пропагувати культурні цінності світового значення.

ЗК-3: Знання та розуміння предметної галузі, здатність здійснювати професійну діяльність.

ЗК-4: Здатність виявляти, ставити проблеми та знаходити шляхи їхнього вирішення.

Фахові компетентності:

ФК-1: Здатність здійснювати пошук інформації, об'єктивно її оцінювати, обробляти з метою використання під час аналізу філологічних явищ, історико-культурних реалій, методик навчання і виховання та задля результативної реалізації навчально-виховного процесу, послуговуючись сучасними інформаційними (зокрема і хмарними) та комунікаційними технологіями.

ФК-2: Здатність використовувати у професійній роботі знання про світовий літературний процес загалом, український й польський зокрема, їхній зв'язок з мистецтвом, реалізацію у перекладах, акцентувати роль здобутків письменства під час формування національної свідомості, моральних засад та ціннісних орієнтацій, розширення особистісного тезауруса школяра, його соціокультурних компетентностей.

ФК-3: Здатність оперувати в освітній та дослідницькій роботі спеціальною термінологією, категоріями й поняттями у процесі інтерпретації реалій історико-культурного процесу, аналізу філософських учнів, порівняння і зіставлення мовних та літературних явищ, зразків перекладу.

ФК-4: Здатність демонструвати безпосередню приналежність до слов'янського мовно-культурного простору, послуговуючись знаннями національних мов, літератур, історико-культурних процесів, усвідомлювати особливості лінгвальної та концептуальної картин світу слов'ян загалом, поляків зокрема, формувати інтерес до їхнього вивчення в учнів.

ФК-5: Здатність дотримуватись в професійній та дослідницькій роботі, у громадському житті принципів толерантності, доброчесності, відповідальності, справедливості, партнерства, компетентності, законності.

Програмні навчальні результати:

ПРН-1: Осмислює соціальну значущість професії педагога, особистим прикладом презентує національно-свідому громадянську позицію, популяризує світові та національні культурні цінності, пропагує здоровий спосіб життя.

ПРН-3: Проявляє самостійність і відповідальність у професійній та дослідницькій роботі, здатність працювати у команді, дотримуватись етичних принципів і засад академічної доброчесності.

ПРН-4: Ефективно працює з інформацією з різних джерел: добирає необхідні відомості, критично аналізує й інтерпретує їх, впорядковує, класифікує й систематизує.

ПРН-5: Володіє відомостями щодо різноманітних мовно-літературних і суспільно-історичних явищ та процесів, оперує базисними філологічними, перекладознавчими, світоглядними поняттями, розуміє специфіку сучасних гуманітарних знань, презентує їх у результатах своєї професійної діяльності.

ПРН-6: Здійснює порівняльний аналіз мовно-літературних явищ, різних зразків перекладу, базуючись на знаннях про мову як особливу знакову систему, літературу як мистецтво художнього слова, переклад як форму міжнаціональної комунікації.

ПРН-7: Знає тенденції розвитку світової літератури, особливості польського й вітчизняного літературних процесів, розрізняє епохи (періоди), напрями, течії, жанри, стилі, визначає взаємовпливи, трактує літературний переклад як форму взаємозбагачення національних культур, використовує ці відомості для формування соціокультурних компетентностей у школярів.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. Роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Методика викладання польської мови: теоретичний аспект						
Тема 1. Методика навчання іноземної мови як наука, її зв'язок з іншими науками.	10	4		4	2	
Тема 2. Методи вивчення іноземних мов: загальний огляд.	12	4		6	2	
Тема 3. Сучасні педагогічні технології навчання іноземної мови у школі.	20	4		8		
Інноваційні технології: суть і зміст поняття, особливості використання.			4			ДС – 4 Т – 2
Принципи дистанційної освіти та технології її застосування при вивченні польської мови.			4			ДС – 4 Т – 2
Тема 4. Особливості інноваційної діяльності вчителя польської мови.	10	4		6		
Тема 5. Лінгвопсихологічні засади навчання іноземних мов. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти.	10	4		6		
Тема 6. Професійна та методична компетентність вчителя іноземної мови.	10	4		6		
Разом за модулем 1	72	24	8	36	4	12
Змістовий модуль 2. Літературознавчий компонент на уроках польської мови в 5-9 класах						
Тема 6. Навчально-методичні комплекси та їх роль при	6	4		2		

вивченні іноземної мови.						
Тема 7. Особливості процесу вивчення польської мови як другої іноземної у сучасній школі.	8	4		2		
Проблеми методологічного забезпечення дисципліни (підручники, навчально-методична документація).			2			ДС – 2 Т – 1
Тема 8. Місце літератури у процесі формування іншомовної комунікації.	18	4		8	2	
Мовознавчі акценти при вивченні віршованих творів на уроках польської мови у 5–9 класах.			2			ДС – 2 Т – 1
Мовознавчі акценти при аналізі фрагментів прозових творів на уроках польської мови у 5–9 класах.			2			ДС – 2 Т – 1
Тема 9. Література як спосіб формування мовних компетентностей.	24	4		12	2	
Формування граматичних навичок при вивченні творів «Dwa wiatry» Ю.Тувіма у 6 класі; «Morskie Oko» К.Пшерви-Тетмаєра у 8 класі			2			ДС – 2 Т – 1
Формування лексичних навичок при вивченні фрагментів творів «Pan Tadeusz», «Świtez» А.Міцкевича у 7 класі; «Na zdrowie», «Do gór i lasów» Я.Кохановського в 9 класі; «Lalka» Б.Пруса у 8 класі.			2			ДС – 2 Т – 1
Формування фонетичних навичок при вивченні поезій «W ramiętniku Zofii Bobrówny» Ю.Словацького в 7 класі; «Pieśń o domu» М.Конопницької у 8 класі.			2			ДС – 2 Т – 1
Тема 10. Літературна складова формування мовленнєвих компетентностей.	22	4		8	2	
Формування навичок виразного читання при вивченні фрагменту тексту «Legenda o smoku wawelskim», сонетів «Stepy Akermąskie», «Cisza morska» А.Міцкевича у 6 класі; вірша «Hymn do miłości ojczyzny» І.Красіцького у 9 класі.			4			ДС – 4 Т – 2
Формування навичок			4			ДС – 4

діалогічного мовлення при вивченні байок «Jagnę i wilcy», «Kruk i lis», «Ptaszki w klatce» І.Красіцького у 7 класі; вірша «Znaki przestankowe» Я.Бжехви у 8 класі.						Т – 2
Разом за модулем 2	78	20	20	32	6	28
Види підсумкових робіт						Бал
Модульна контрольна робота №1						30
Модульна контрольна робота №2						30
Всього годин / Балів	150	44	28	68	10	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, Т – тести.

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Самостійна робота студентів включає підготовку до практичних занять, яка передбачає, зокрема, виконання системи вправ практичного характеру.

Ефективність самостійної роботи студента викладач виявляє на практичних заняттях, під час тематичного тестування і відбиває в загальній оцінці за тему.

Зміст самостійної роботи студентів

1. Дати письмову відповідь на питання:

- Вивчення іноземних мов у концепції загальноосвітніх закладів середньої освіти.
- Цілі, зміст, прийоми навчання іноземних мов.
- Позитивні та негативні сторони багатомовності.
- Методика формування іншомовної компетентності в читанні.

2. Зробити аналіз навчальних програм з польської мови.

3. Підготувати конспект уроку з польської мови на тему:

- Однорідні члени речення (на матеріалі фрагменту балади А.Міцкевича «Świtez», 7 клас)
- Вивчення іменників, які вживаються лише у формі множини (на матеріалі поезії «Morskie Oko» К.Пшерви-Тетмасра у 8 класі)
- Кличний відмінок іменників (на матеріалі поезії «Reduta Ordon» А.Міцкевича в 9 класі)

4. Укласти список найновіших праць з методики викладання польської мови.

7. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо студента:

Всі студенти повинні відвідувати лекції й практичні заняття. У разі непередбачених ситуацій інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. В такому випадку студенти мають самостійно опрацювати пропущений матеріал і вчасно його здати. За об'єктивних причин (наприклад, карантинні обмеження) навчання може відбуватись в он-лайн формі.

Під час лекцій та практичних занять студент не повинен займатись іншими справами, користуватись мобільним телефоном без потреби.

Політика щодо академічної доброчесності:

Під час проведення контрольних робіт забороняється користуватись мобільними пристроями. Списані роботи не будуть зараховані. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час

он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття. Деталі про академічну доброчесність подані за посиланням [Кодексу академічної доброчесності](#).

Контрольні роботи студентів мають бути їх оригінальними дослідженнями, не містити плагіату. Всі запозичення та цитування потрібно відповідно оформити. Відсутність посилань на використані джерела, списування та інші нехтування академічною доброчесністю є неприпустимими.

Політика щодо дедлайнів та перекладання:

Всі види робіт потрібно здавати у визначений термін. Якщо студент без поважної причини порушує термін здачі, оцінка може бути знижена на 50 % від максимальної кількості балів, передбачених за виконання роботи. Перекладання модулів відбувається лише за наявності поважних причин.

8. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Перелік питань до заліку

1. Методика навчання іноземної мови як наука, її зв'язок з іншими науками.
2. Методи вивчення іноземних мов: загальний огляд.
3. Сучасні педагогічні технології навчання іноземної мови у школі.
4. Особливості інноваційної діяльності вчителя польської мови.
5. Лінгвопсихологічні засади навчання іноземних мов.
6. Професійна та методична компетентність вчителя іноземної мови.
7. Навчально-методичні комплекси та їх роль при вивченні іноземної мови.
8. Особливості процесу вивчення польської мови як другої іноземної у сучасній школі.
9. Проблеми методологічного забезпечення дисципліни (аналіз підручників, навчально-методичної документації).
10. Місце літератури у процесі формування іншомовної комунікації.
11. Мовознавчі акценти при вивченні віршованих текстів на уроках польської мови.
12. Література як спосіб формування мовних компетентностей.
13. Формування граматичних навичок при вивченні художніх текстів.
14. Формування лексичних навичок при вивченні художніх текстів.
15. Формування фонетичних навичок при вивченні художніх текстів.
16. Літературна складова формування мовленнєвих компетентностей.
17. Формування навичок виразного читання при вивченні літературного твору (або його фрагменту).
18. Формування навичок діалогічного мовлення при вивченні літературного твору (або його фрагменту).

9. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Вишневська О. Методика використання екранізації художнього твору при вивченні польської літератури. Волинь філологічна: текст і контекст. Вип. 30: Науково-методичні

- здобутки волинської філології / упоряд. Т. Левчук. Луцьк, 2020. С. 71–84.
2. Вишневська О. Формування мовленнєвої культури на уроках польської мови. Стан і перспективи методики вивчення польської мови у закладах середньої та вищої освіти: зб. тез доповідей; Київ – Луцьк – Варшава, 9–12 листоп. 2020 р. Луцьк : Вежа-Друк, 2020. С.25–29.
 3. Даниленко Л. Інноваційні технології у профільному навчанні старшокласників: Навч.- метод. посіб. Черкаси, 2015. 92 с.
 4. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології : Навчальний посібник. Київ, 2004. 352 с.
 5. Інноваційні педагогічні технології : посібник / За редакцією О. Огієнко. Київ, 2015. 314 с.
 6. Кравчук А., Ковалевський Є. Методика викладання польської мови. Мова і культура в полоністичній дидактиці в Україні: підручник для вищих навч. закладів. Київ, 2017. 324 с.
 7. Михайліченко М., Рудик Я. Освітні технології: навчальний посібник. Київ, 2016. 583 с.
 8. Пучковський Ю. Польська мова. Київ, 2013. 272 с.
 9. Слюсар О. Польська мова. Чернівці, 2011. 304 с.
 10. Феномен інновації: освіта, суспільство, культура : монографія. Київ, 2008. 471 с.
 11. Цьолик Н., Васейко Ю. Інформаційно-комунікаційні технології як сучасне знаряддя вивчення польської мови. Актуальні питання гуманітарних наук. Том 4. Вип.31. 2020. С. 216-220.
 12. Bartnicka B., Satkiewicz H. Gramatyka języka polskiego dla cudzoziemców. Warszawa, 2006. 277 s.
 13. Bąk J. Czytam i rozumiem. Zrozumieć słowo. Łódź, 2001. 171 s.
 14. Bernacki M. Jak analizować wiersze poetów współczesnych. Poradnik dla uczniów i nauczycieli. Warszawa, 2002. 295 s.
 15. Bojczewska T. Analiza i interpretacja utworów poetyckich. Poradnik dla maturzystów i uczniów szkół średnich. Warszawa, 2000. 217 s.
 16. Gębal P. E., Miodunka W. Dydaktyka i metodyka nauki języka polskiego jako obcego i drugiego. Warszawa, 2020. 454 s.
 17. Dąbrowska A., Łobodzińska R. Polski dla cudzoziemców. Wrocław, 1998. 347 s.
 18. Janowska J. Planowanie lekcji języka polskiego. Kraków, 2010. 346 s.
 19. Kruszewski K. Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela. Warszawa, 2007. 530 s.
 20. Okoń W. Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej. Warszawa, 1998. 423 s.
 21. Seretny A. Słownictwo Polskie w ćwiczeniach dla obcokrajowców. Kraków, 2016. 256 s.
 22. Stempek I., Stelmach A., Dawidek S., Szymkiewicz A. Polski. Krok po kroku. Kraków, 2014. 82 s.